

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Yttrande

1 (3)

Datum
2023-04-06

Ärendebeteckning
500-1353-2023

Regeringskansliet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss om Ny kärnkraft i Sverige – ett första steg

Er beteckning: KN2023/01921

Länsstyrelsen i Västra Götalands län yttrar sig över promemorian Ny kärnkraft i Sverige – ett första steg.

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget till upphävande av 17 kap. 6 a § i miljöbalken samt liknande skrivelse i lagen om kärnteknisk verksamhet. Ändringen innebär att kärntekniska anläggningar kan byggas på nya platser i Sverige och att begränsning av antalet reaktorer tas bort.

Bakgrund

Västra Götalands elbehov bedöms gå från dagens 18 TWh i årlig förbrukning till 32 TWh år 2030 och beräknas nå 55 TWh år 2040. Länet står alltså inför ett tredubblat elbehov på drygt 15 år och en fördubbling redan de kommande 6 - 7 åren. Av dessa 55 TWh bedöms ca 15 TWh kunna komma från framför allt den havsbaserade vindkraften men också sol och vind på land samt kraftvärme kring år 2030. Ytterligare ca 20 TWh behöver tillkomma under perioden 2030 - 2045.

Anledningen till detta är att den gröna omställningen i Västra Götalands län är genomgripande. Industrin ställer om sina industriella processer och vägtransporter elektrifieras. Näringslivet ställer om av konkurrens- och marknadsskäl. Detta gör att tidsperspektivet är viktigt, många centrala investeringar planeras de näraliggande åren. Länsstyrelsen har utvecklat detta ytterligare i ett tidigare brev till regeringen.

Länsstyrelsens utgångspunkt är att Västra Götalands län behöver avsevärda tillskott av fossilfri el för att den gröna omställningen ska kunna genomföras och regional utveckling understödjas.

Allmänna synpunkter

Förslaget kan på sikt bidra till en mer robust energiproduktion, Länsstyrelsen anser dock att det kan finnas osäkerheter och risker som behöver utredas och belysas utförligare. Länsstyrelsen hade gärna sett att lagförslaget inkluderat en konsekvensbeskrivning för den sammanvägda konsekvensen för ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet. Det kan

också finnas behov av ytterligare lagstiftningsförändringar för att kunna möjliggöra etablering av kärnkraft på nya platser i Sverige.

2.3 Regeringens tillstånds- och tillåtlighetsprövning

Strålsäkerhetsmyndigheten har fått i uppdrag (M2022/01731) att se över vilken utveckling av regelverket och andra åtgärder som behövs för att det ska finnas förutsättningar att utnyttja både befintlig och framtida kärnkraft. Uppdraget ska slutredovisas 31 juli 2023. Vad Strålsäkerhetsmyndighetens utredning kommer fram till och vilka ytterligare lagändringar som kan komma att krävas är viktigt att ha med i arbetet innan förändringar genomförs.

2.4 Ett ökat behov av elproduktion

Från ett robusthetsperspektiv är det positivt med fler noder för energiproduktion, jämfört med dagsläget. Det behövs en utökad kapacitet av elproduktionen för att klara en omställning till fossilfri och hållbar elproduktion, inte minst i Västra Götalands län. Även elnätskapaciteten behöver ses över och skyndsamt byggas ut. Utifrån ekonomiska aspekter behöver det finnas konkurrensneutrala villkor för producenterna så att inte en energiform gynnas framför en annan energiform. Det behövs även konkurrenskraftiga priser för näringslivet och konsumenter oavsett slag av energiproduktion.

5.2 Myndigheter och domstolar

Det behöver finnas tillräckliga resurser för prövnings- och tillsynsmyndigheter för att klara av att hantera ett ökat antal tillståndsansökningar så effektivt som möjligt, men även för att kunna bedriva en effektiv tillsyn av de kärntekniska anläggningarna.

Vidare kommer kärnkraftsreaktorer på nya platser påverka beredskapsarbetet för kommuner, kommunal räddningstjänst och länsstyrelser. För länsstyrelsens del behöver det finnas tillräckliga resurser för att bygga upp kärnkraftsberedskapen i de län där ny kärnkraft etableras. Även kommunerna och kommunal räddningstjänst inom planeringszon och beredskapszon kommer behöva utökade resurser för att kunna möta kommande hantering av kärnberedskapsfrågor.

5.4 Miljö, klimat och människors hälsa

Det konstateras att *”Förslaget har i sig ingen direkt påverkan på miljön, klimatet eller människors hälsa”*. Länsstyrelsen noterar att detta kommer att hanteras i ett senare skede när ny kärnkraft ska prövas.

Vid etablering av alla större industrier sker påverkan på klimat, luft, buller, naturvärden, landskapsbild med mera under bygg- drift- och avvecklingsskedet. Med kärntekniska anläggningar följer även risker med radioaktiva ämnen och en negativ påverkan ur ett livscykel-perspektiv, vilket då bör beaktas. Det borde också vara ett rimligt antagande att antalet transporter med radioaktivt material och avfall kommer att öka. Även transportsättet kan komma att förändras genom landbaserade transporter med andra typer av risker jämfört med sjöbaserade transporter som sker idag. I en konsekvensbeskrivning om ny kärnkraft behöver konsekvenserna utifrån ett säkerhetsperspektiv beskrivas.

Det behöver också finns en långsiktig hållbar lösning för allt radioaktivt avfall som inkluderar mellanlagring, transport och slutförvaring.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektör Lisbeth Schultze med avdelningschef Monique Wannding som föredragande. I handläggningen i övrigt har samhällsavdelningen, vattenavdelningen, landsbygdsavdelningen och miljöskyddsavdelningen deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia

Angelica.hage@regeringskansliet.se